

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

CASTELLET: 2.500 ANYS D'HISTÒRIA

LES EXCAVACIONS POSEN AL DESCOBERT LA LLARGA OCUPACIÓ DEL TURÓ ON LA **FUNDACIÓ ABERTIS** TÉ LA SEU

Text SAGRARIO HUELIN Fotos JOSEP LOASO

Quan, al setembre del 1999, **abertis** va comprar el castell de Castelllet a la Fundació Hospital de Nens de Barcelona, va encarregar un projecte de rehabilitació que va suposar intervenir en l'edifici del segle XI, recuperat el 1928, i en una àrea envaïda per pedres i males herbes on hi havia hagut un palau del segle XV. En aquesta zona es van dur a terme excavacions arqueològiques fins a trobar sòl estèril, sense trobar-hi materials arqueològics rellevants.

Amb les dades recollides es va poder enllestir el projecte executiu i iniciar les obres al març del 2000. El castell es va posar en funcionament com a seu de la **fundació abertis** a l'octubre del 2001. L'objectiu s'havia acomplert. Dos edificis complementaris (Coneixement i Història), dotats de les instal·lacions més modernes, donaven servei a les activitats de la **fundació**. Un centre d'interpretació de la història ofereix al públic interessat, els caps de setmana, la possibilitat de conèixer no sols la història de Castelllet, sinó també la del territori on se situa.

El doctor Joan Albert Adell, autor del projecte d'intervenció, va dirigir una publicació sobre els orígens del castell des de les primeres fonts documentades al segle X fins a la darrera del segle XI, tot identificant el castell com un centre de gestió del territori i fortalesa i referenciant-lo amb altres de la marca, o frontera, del segle XI.

Castellet era una de les fortaleses que defensava la frontera sud del comtat de Barcelona enfront del territori andalusí. Tot sovint passaven de mans cristianes a amos andalusins i viceversa.

LES ÚLTIMES TROBALLES PERTANYEN A LA CULTURA IBÈRICA. Al juny del 2007 es va iniciar una segona fase de treballs de rehabilitació, també dirigits pel doctor Adell; concretament, en els patis que el circumden i on no s'havia intervingut. L'objectiu era fer un sanejament per pal·liar la degradació de les pedres dels diferents paraments externs. Així, es va encarregar a la Universitat Autònoma de Barcelona un estudi ge-

Esquerra: la fortalesa domina el nucli de Castellet, que encara conserva el seu agradable aspecte de conjunt medieval.
Dreta: escala del segle XV sota la torre de principis del segle XX.

Els treballs arqueològics i de rehabilitació han posat al descobert restes de ceràmica ibèrica i de la inhumació ritual d'un gos.

ològic que, a partir de diferents anàlisis, va aconsellar excavar els patis per poder sanejar aquests paraments, alhora que s'hi actuava mitjançant tècniques de bioremediació per resoldre el creixement de vegetació intrusiva.

Obtinguda la llicència d'excavació de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, un equip de 12 persones, sota la direcció de l'arqueòleg Daniel Alcubierre, de l'empresa Codex SCCL, va començar a excavar de manera simultània en els quatre patis. Tot i que s'esperava trobar restes en el subsòl, la gran sorpresa ha estat la troballa no sols de murs de diferents èpoques associats a ceràmiques –cosa que n'ha permès la datació–, sinó fins i tot de restes d'origen grec. En concret, un fragment de ceràmica àtica del segle IV aC, possiblement pertanyent a una copa tipus *kylix*. Això indicaria l'alt nivell de vida d'aquells pobladors *cossetans** que tenien accés a varelles del més alt valor en aquell temps.

*Nom que rebien els íbers de l'actual Penedès.

La troballa de ceràmica ibèrica i de la inhumació ritual d'un gos, així com estructures defensives de més de dos metres d'altura, indicaria una presència constant d'hàbitat al turó sobre el riu Foix, on la **fundació abertis** té la seu.

Els treballs d'arqueologia continuen. Simultàniament, biòlegs i geòlegs fan la seva feina. Quan acabin les excavacions, es procedirà a la interpretació de les troballes. Les dades milloraran el coneixement que teníem de la fortalesa i ens ajudaran a interpretar millor la seva llarga història, la funcionalitat i la connexió amb el territori. ■

**AL TURÓ ON HI HA EL CASTELL
ES POT SEGUIR UNA SEQÜÈNCIA
CRONOLÒGICA DES DEL SEGLE
III AC FINS ALS NOSTRES DIES**